

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren
18. august 2014

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 361 (Alm. del) af 28. juli 2014 stillet efter ønske fra René Christensen (DF)

Spørgsmål

I artiklen ”S-politiker: Unge forældre bør kunne gå på deltid til samme løn”, dr.dk 17. juli 2014, foreslås det, at unge forældre bør kunne gå på deltid til samme løn, som hvis de arbejdede fuldtid. Vil ministeren på den baggrund fremlægge en beregning for, hvad det vil koste samfundet på årsbasis, hvis hver fjerde forælder benytter sig af den foreslåede ordning?

Svar

Øget fleksibilitet i børnefamiliernes arbejdstidstilrettelæggelse er i Danmark som udgangspunkt et forhold, der hører hjemme i forhandlingerne mellem arbejdsmarkedets parter, *jf. også svaret på spørgsmål S 1699 af 28. juli 2014.*

Det i spørgsmålet omtalte forslag er i øvrigt ikke beskrevet tilstrækkelig udførligt til, at der kan gennemføres en konkret beregning af konsekvenserne. De samfundsøkonomiske virkninger vil i betydeligt omfang afhænge af, hvordan et konkret regelsæt i givet fald udformes.

Indførelse af en mulighed for unge forældre for at udskyde arbejdstid til senere i livet vil som udgangspunkt indebære et fald i den samlede arbejdstid i en længere årrække, mens ordningen indføres. Hertil kommer, at det i praksis næppe vil være muligt at sikre, at kortere arbejdstid som ung i alle tilfælde vil blive modsvaret af længere arbejdstid som ældre.

Der vil løbende være en vis andel af befolkningen, som varigt udtræder af arbejdsmarkedet som følge af sygdom, ulykker, dødsfald, emigration etc. Blandt andet derfor må en eventuel mulighed for som ung at udskyde arbejdstid til et senere tidspunkt i livet alt andet lige ventes at indebære et fald i den samlede arbejdstid set over et livsforløb.

En del af den negative virkning på arbejdstiden kunne muligvis modvirkes, hvis forslaget i givet fald blev suppleret med en mulighed for at fremrykke arbejdstid – dvs. ”spare” timer op til en senere periode med deltid. En sådan mulighed for at ”spare op” ville eventuelt kunne bidrage til at reducere tabet af arbejdstimer i indfasningsperioden.

Blandt en række centrale overvejelser om udformningen af et konkret regelsæt, ville der skulle tages stilling til, om "arbejdstidsregnskabet" i givet fald skulle opgøres i timer eller i kroner.

Ved en opgørelse i kroner ville der som følge af anciennitetsstigninger mv. i lønnen typisk skulle færre timer til at udligne saldoen senere i livet. Ved en opgørelse i timer ville resultatet i høj grad afhænge af, hvilke krav der fastsættes til disse timer, så der fx ikke kan afbetales med lavproduktive timer til en aftalt lav timeløn. Hertil kommer, at det for visse ansættelsestyper, herunder månedslønnede uden øvre arbejdstid, i praksis vil være svært at afgøre, hvornår og i hvilket omfang man skulle krediteres for at arbejde mere end "normalt".

Derudover ville der skulle tages stilling til, om incitamentet til at bringe sin arbejdstidskonto i balance sikres gennem økonomiske incitamentter (fx forrentning af arbejdstidskontoen) eller gennem faste regler (fx en kontrakt) for, hvornår og hvor meget der skal arbejdes mere end det normale. I den forbindelse skulle der også tages stilling til, hvordan (og af hvem) ordningen skulle administreres.

En egentlig beregning af de samfundsmæssige konsekvenser ville endvidere kræve en stillingtagen til, hvem der kunne forventes at benytte sig af en sådan ordning, herunder om der meningsfuldt kan indføres en generel regel, som omfatter hele arbejdsmarkedet.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon